

Projekt – Učíme se pro život

(EU – peníze školám)

Čtení

Pracovní listy

7. – 10. ročník základní školy speciální

Vypracovala: Mgr. Lenka Dobrovolná

Obsah

- DUM 1. Alíkovo dobrodružství
Orientace v textu, odpovědi na otázky
- DUM 2. Šťastný klaun
Orientace v textu, odpovědi na otázky.
- DUM 3. Sestra Bára
Orientace v textu, odpovědi na otázky.
- DUM 4. Klokání pohádka o bázlivé Pusince
Orientace v textu, odpovědi na otázky.
- DUM 5. Hádanky.
Rozvíjení fantazie a logického myšlení.
- DUM 6. Tři cyklisti.
Orientace v textu, procvičení pravidel silničního provozu – kola na silnici.
- DUM 7. Jak to má být správně?
Rozvoj logického myšlení – řekni správně popletené věty.
- DUM 8. Ptačí budka.
Orientace v textu, rozvíjení vztahu k přírodě.
- DUM 9. Paleček a jeho kamarádi.
Pojmenování prstů ruky – procvičování paměti.
- DUM 10. Honzíkův papírový drak.
Rozvíjení vlastních nápadů a logického myšlení.
- DUM 11. Liška a vrány.
Pochopení a pojmenování různých vlastností člověka, vztah k písni.
- DUM 12. Kohoutek a slepička.
Pochopení významu slova lakomý a ponaučení do života.
- DUM 13. Přátelský pavouk.
Orientace v textu, odpovědi na otázky.
- DUM 14. Kouzelná slovíčka.
Pochopní nezbytnosti slušného chování ve společnosti.
- DUM 15. Lev a myš
Vysvětlení ponaučení. I slabý může pomoci silnému.
- DUM 16. Liška a čáp.
Vysvětlení ponaučení: Nedělej druhému to, co nechceš, aby on dělal tobě.
- DUM 17. O veliké řepě.
Pochopení nezbytnosti spolupráce mezi lidmi.
- DUM 18. Dokonči větu.
Doplňování slov do vět – rozvoj slovní zásoby.
- DUM 19. Želva a zajíc.
Vysvětli ponaučení: Pokud jsi vytrvalý, dosáhneš cíle i pomalu.
- DUM 20. Člověk a synové.
Vysvětli ponaučení: V jednotě je síla.

Alíkovo dobrodružství

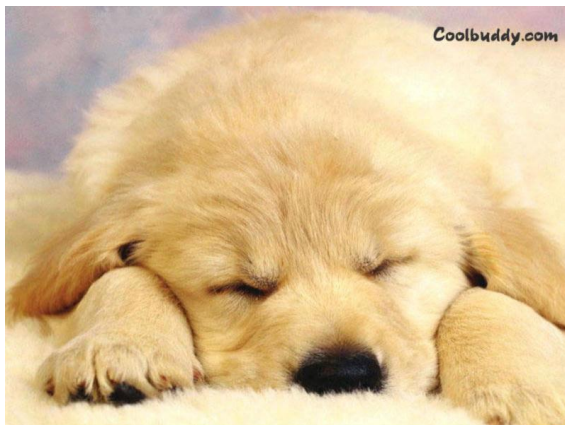
Pes Alík se probudil ve svém psím košíku a zazíval. „Tohle je příliš lehký a obyčejný život,“ povzdechl si. „Abych už dál netloustl, potřebuji nějaké dobrodružství.“ Proto se tedy vydal na zahradu a začmucha.

„Myslím, že projdu brankou ven ze zahrady,“ řekl si Alík. „A půjdu za první věcí, kterou venku uvidím. To by mohlo být docela dobrodružné.“

První, co Alík uviděl, byl podivný hnědý ptáček. Alík se za ním rozběhl. Kamkoli letěl ptáček, tam ho Alík následoval: trávou, květinami, hustší trávou, zase květinami a dokonce ještě hustší trávou.

Za hodinu měl Alík toho běhání už dost. Představte si však, jak byl překvapený, když se otočil a uviděl, že je jen kousíček od své zahrady. Hnědý ptáček zakroužil nad Alíkem.

„Jsem rád, že nejsem daleko od domova,“ podíval se Alík šťastně na ptáčka, „protože jsem po tomhle dobrodružství dostal velký hlad.“

Přečti si článek o Alíkovi a odpověz na tyto otázky:

1. Proč Alík hledal dobrodružství?
2. Co uviděl Alík jako první a za kým se rozběhl?
3. Kudy Alík běhal?
4. Jak Alíkovo dobrodružství nakonec dopadlo?

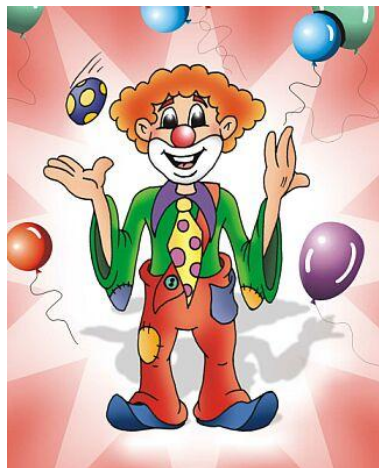
Šťastný klaun

Klaun Dodo pracoval v malém venkovském cirkusu. Každý večer dělal legraci a lidi se smáli. Během dne chodil Dodo často na procházku do lesa.

Zvířátka pokaždé poznala, že je Dodo v lese, protože si pískal do kroku jednu zvlášť pěknou melodii.

Dodo procházky lesem miloval. Znal jména všech ptáků, stromů a květin. V kapse nosil kůrku chleba a oříšky, kterými krmil lesní zvířátka a ptáky...

Oříšky rozdával veverkám a myškám, ptáčkům nasypal drobký. Klaun Dodo zvířátka a ptáčky z lesa sice nerozesmíval jako lidi v cirkusu, ale pokaždé jim udělal velkou radost.

Přečti si článek o klaunovi Dodovi a odpověz na tyto otázky:

1. Kam chodil rád klaun Dodo?
2. Podle čeho poznala zvířátka, že je klaun v lese?
3. Proč měla zvířátka Doda tak ráda?
4. Byli jste někdy v cirkuse, a co se vám tam nejvíc líbilo?

Sestra Bára

Leze mi do pokoje,
tahá všechno,
co je moje,
když si jdu hrát s holkama,
běhá všude za náma,
do knížek mi čmárá
moje sestra Bára.
Rozsypala pomeranče,
když jsme jeli k tetě Anče,
pořád svlíká mrkačku,
spolkla moji žvejkačku,
s obědem se párá,
moje sestra Bára.

Na mě se prvně smála,
se mnou si povídala,
neběžela k mámě plačky,
když mi spadla z prolejšačky.
Co na tom, že je malá,
já jsem ráda,
že je tady:
Já bych Báru neprodala
ani za vlak čokolády!

Přečti si básničku o sestře Báře a odpověz na tyto otázky:

1. Co všechno provedla Bára?
2. Máš i ty sourozence nebo malé kamarády?
3. Jaké lumpárny ti provedli?

Klokaní pohádka o bázlivé Pusince

Klokaní holka Pusinka byla malá jako rukavice, ale starostí s ní bylo víc než dost. Ani chvíli nechtěla být sama, pořád se něčeho bála a fňukala:

„Mami, ten motýl mě chce kousnout do ucha. Buď u mě! Co kdyby na mě spadl z nebe mrak?“

Klokanice byla moudrá máma a věděla, že dokud je klokaní holka malá jako rukavice, trochu se bát může. Ale nemohla přece celý čas sedět u své Pusinky a čekat, až jí vyroste? Vzala ji tedy k sobě, do kapsy na břicho, a všude ji nosila s sebou: z kopce na kopec, na louku i k řece.

Když to ostatní malí klokani uviděli, chtěli se nosit také tak. A mámy klokanice jim to přání vyplnily...

Ale kdo je větší než mámina kapsa, ten už se bát nemá.

Leda by byl všem pro legraci strašpytel!

Přečti si Klokaní pohádku a odpověz na tyto otázky:

1. Jak se jmenovala klokaní holčička?
2. Čeho se bála?
3. Kam ji maminka schovala?
4. Byli jste v ZOO a viděli klokany?
5. Které zvíře se vám při návštěvě ZOO nejvíce líbilo?

Hádky

Leze, leze po železe,
nedá pokoj, až tam vleze.

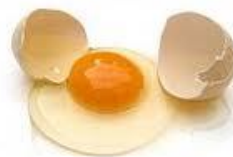
Zelená jsem, tráva nejsem,
červená jsem, krev nejsem,
tvrdá jsem, kost nejsem,
sladká jsem, med nejsem,
vlasatá jsem, panna nejsem.

Sedí panna na hrádkách,
v devatero kabátkách,
a těm, kdo ji svlečou,
slzy z očí tečou.

Znám kouzelný domeček,
tiky, tiky, tik,
na střeše má zvoneček,
cililinky crrrr...

Bílé to vyhodíš
a když to spadne,
je to žluté.

Kukačky vedle sebe sedí,
jedna druhou nevidí.

Přečti si hádky a řekni co to je.

Tři cyklisti

Králík Ušák měl kamaráda myšáka Fouska. Ušák měl malé kolo a Fousek ještě menší tříkolku.

Jednou se jeli na svých vozidlech projet po okolí. A když tak šlapali do pedálů a cesta ubíhala, zahlédli před sebou medvěda Chlupáče. Medvěd jel na velkém kole. Když si Chlupáč všiml králíka Ušáka a myšáka Fouska, zastavil a počkal na ně, až ho dojedou.

„Co kdybychom jeli všichni společně?“ navrhl Chlupáč. Ušák s Fouskem souhlasili. Medvěd vyrazil první, za ním jel králík a nakonec myšák.

„Chlupáči!“ vypískl myšák Fousek, „ty bys měl před odbočením dávat rukou znamení, protože moje signály nikdo nevidí!“

Přečti si článek a odpověz na otázky:

1. Na čem jel králík Ušák?
2. Na čem jel myšák Fousek?
3. Koho potkali?
4. Proč ukazujeme při jízdě na kole rukou změnu směru jízdy?
5. Jezdíš na kole po silnici a dodržuješ pravidla silničního provozu?

Jak to má být správně?

Hana snídá ve vaně.

Kočka sedí na stěně.

Obraz visí na okně.

Jakub se koupe v jídelně.

Slunce svítí v potoce.

Ryba žije na souši.

V létě padá sníh.

Kráva má křídla.

Pes mňouká.

Kočka má štěňata.

Zákusek jí Evu.

Kočka hladí Janu.

Pes Alík vede tátu.

Květina zalévá maminku.

Dříví seká tátu.

Košile šije mámu.

Pacient léčí doktora.

Komín vymetá kominíka.

Kost si hraje se psem.

Žáci učí učitelku.

Popletené věty řekni správně.

Ptačí budka

Malý Jožka chodil roznášet noviny, aby si vydělal nějakou korunu. S novinami chodil za každého počasí. Někdy svítilo sluníčko a to se Jožkovi samozřejmě líbilo. Jindy foukal vítr anebo dokonce sněžilo, ale Jožka byl otužilý kluk a na špatné počasí nedbal.

Každý týden dal Jožka nějaké peníze z toho, co vyděl, své mamince. Další peníze šetřil na dárek k narozeninám pro svoji sestru.

Jožkova sestra se jmenovala Lenka. Velmi ráda se dívala na ptáčky na zahradě. Pozorovala je z domu oknem. Ze všech ptáčků se jí nejvíc líbil jeden malý modrý ptáček.

Když přišel den Lenčiných narozenin, Jožka jí koupil pěknou dřevěnou ptačí budku. Lenka měla z takové dárku velikou radost.

Brzy po Lenčiných narozeninách přilétl ten modrý ptáček na zahradu a v budce se zabydlel a to byl zase dárek k narozeninám pro celou rodinu, která se z něj radovala po celý rok.

Přečti si článek a odpověz na otázky:

1. Kam chodil malý Jožka?
2. Co dělal s vydělanými penězi?
3. Jak se jmenovala jeho sestra?
4. Co ráda dělala?
5. Jaký dárek koupil Jožka jeho sestře k narozeninám?
6. Kdo se ještě radoval z Lenčina dárku?

Paleček a jeho kamarádi

„Mámo, usmaž kobližky!“

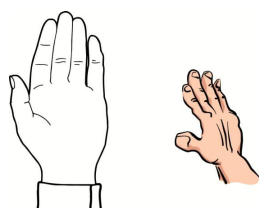
„Až mi dojdeš na šišky,
nemám už čím topit, synku,
dělej něco pro maminku!“

V lese bum, bum, bum,
šiška jako dům,
za ní druhá, po ní třetí
z vysokého smrku letí.

Paleček je dávno v lese,
sám však šišku neunes.

Jde okolo školáček
jménem Ukazováček.
Okoukne ji, pak se sehne,
ale šikou ani nehne.

Zavoláme Prostředníčka:
„Prostředníčku, pomoz nám!“
Chlapečkovi zrudla líčka:
„Nadarmo se namáhám!“

Přečti si básničku a odpověz na otázky:

1. Ukaž na své ruce palec, ukazováček, prsteníček, prostředníček a malíček.
2. Který z těchto prstů byl v básničce nejchytřejší?
3. Jakou odměnu dostali všichni od maminky za šišku?

Zavoláme Prsteníčka:
„Prsteníčku, tak co ty?“
Chlapečkovi zrudla líčka:
„Šiška dělá drahoty.“

Zavoláme na Malíčka:
„Pojď, Malíčku, pomoz nám!“

Malíček je chytrá hlava,
kamarádům rady dává:
„Ty jdi sem a ty jdi tam,
čekejte, až zavolám!“

Tak teď! Hej rup! Už ji nesem...“
Vracejí se domů lesem,
máma jim dá za šišku
cukrovanou kobližku.

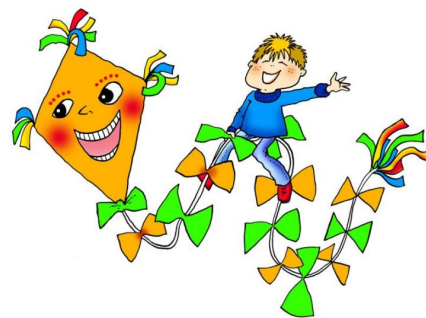
Honzíkův papírový drak

Honzík šel pouštět draka, jenže toho dne stěží zafoukal vánek, natož pak pořádný vítr, který by vynesl draka do mraků. Honzík se snažil běžet, jak uměl nejrychleji, ale draka měl stále na patách.

Honzík se už chystal s drakem domů, když k němu přišel kamarád Pět'a. „Mám nápad,“ řekl Pět'a. „Přivezu tříkolku. Ty si stoupeš dozadu za mě, budeš držet draka a já budu pořádně šlapat. Takhle bychom mohli draka dostat do vzduchu.“

Když se Pět'a vrátil na tříkolce, Honzík si stoupl za Pět'u a pevně držel provaz od draka. Pět'a začal šlapat do pedálů, co mu síly stačily. Brzy jeli z kopce. Míjeli lesík, holčičku skákající přes švihadlo, kluka s obručí i dva malé psíky. Pět'a s Honzíkem byli rychlí jako vítr.

„Letí! Drak konečně letí!“ volal Honzík. „Kdybychom jeli ještě o trochu rychleji, tříkolka by možná taky vzlétla!“ smál se Pět'a.

Přečti si článek a odpověz na otázky:

1. Kdo šel pouštět draka?
2. Jak se jmenoval jeho kamarád?
3. Co vymyslel Pět'a?
4. Letěl drak?
5. Pouštíte taky draky?
6. V kterém ročním období se nejvíce pouští draci?

Liška a vrány

Hladová liška stála na kraji lesa.
Nad lesem létaly tři vrány.
Lišce se sbíhaly sliny.
To by byla chutná večeře!

Liška si lehla u lesa na zem.
Ležela jako zabitá.
Vrány lišku zpozorovaly.
Byly také velmi hladové.
Myslily, že lišku zabil hajný.
Pomalou se k lišce blížily.

Vrány už byly skoro u lišky.
Liška se pořád nehýbala.
Jedna vrána si sedla až k lišce.
Liška rychle skočila a vránu chytla.

Přečti si článek a odpověz na otázky:

1. Kdo byl chytřejší, liška nebo vrány?
2. Proč se říká, že je někdo vychytralý jako liška?

Zaspívej si písničku:

Běží liška k Táboru,
nese pytel zázvoru.

Ježek za ní pospíchá,
že jí pytel rozpíchá.

Kohoutek a slepička

Kohoutek a slepička šli do lesa.

Řekli si:

„Co najdeme, o to se rozdělíme napolovic.“

Slepička našla zrníčko a s kohoutkem se rozdělila. Potom kohoutek našel oříšek. Dal si ho celý do zobáčku, aby to slepička neviděla.

Oříšek mu zůstal v krku.

Kohoutek se začal dusit a padl na zem.

„Teď honem pro vodu, ať se nezadusí,“ volala slepička. Utíkala rychle ke studánce pro vodu a dala kohoutkovi pít.

Kohoutek se napil, vyskočil a zakokrhal:

„Ky-ky-ry-ký! Děkuji ti.“

Od té doby se dělí se slepičkou o všechno napolovic.

Přečti si příběh a odpověz na otázky:

1. Kdo byl lakomý?
2. Jak na to doplatil?
3. Co znamená rozdělení na polovic?

Přátelský pavouk

Myška Klára a myšák Karel dostali do tetičky Matyldy badmintonové rakety. Byl květen, venku svítlo sluníčko, a tak si vyšli hrát ven na palouk.

Začali si pinkat jen tak sem a tam. Jenže zanedlouho je to pinkání přestalo bavit. „Potřebujeme síť,“ řekl Karel, „bez sítě to není ono.“

„Ano, pak to bude ta správná hra!“ vypískla myška Klára.

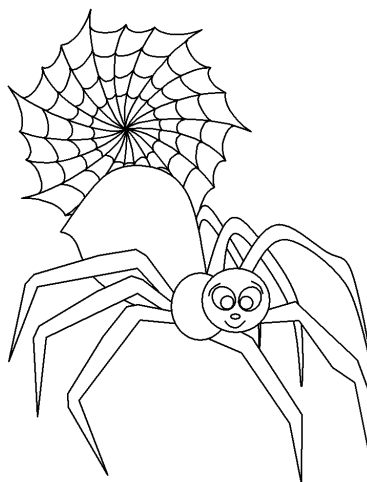
„Nazdar!“ řekl pavouk Šimon a spouštěl se na vlákně k myškám z větve mohutného dubu. „Co kdybych vám tu síť upletl, co vy na to?“

„Ano, prosím! Jestli vás to nebude moc obtěžovat,“ řekl Karel.

„Ale kdepak,“ řekl Šimon. „Já často splétám síť na badminton.“ A za pět minut už mě Šimon síť hotovou!

„Mohl bych se dívat, jak hrajete?“ zeptal se potom pavouk Šimon.

„Ano, samozřejmě!“ řekla Klára. „A jestli chcete, můžete být rozhodčí.“

Přečti si článek a odpověz na otázky:

1. Kdo hrál badminton?
2. Jak se jmenovali?
3. Co jim chybělo ke hře?
4. S kým se skamarádili a proč?

Kouzelná slovíčka

Maminka přinesla dětem veliký makový koláč.
Rozdělila ho na tři díly.
Jeden díl dala Janě, jeden Aleně a jeden Milanovi.
Jana a Alena poděkovaly.
Milan vzal koláč a neřekl nic.
Maminka proto zase Milanovi koláč vzala a řekla:
„Milane, na něco jsi zapomněl. Nedostaneš zatím nic.“
Děvčata si pochutnávala na koláči. Milan se na ně smutně díval.
Marně přemýšlel, na co zapomněl. Potom mu Alena něco pošeptala.
Milan volal: „Mami, já už vím, na co jsem zapomněl. Prosím tě, dej mi ten koláč.“ Maminka mu tedy podala koláč a Milan hlasitě poděkoval.

Nezapomínejte na kouzelná slovíčka!

Která to jsou?

Proč jsou kouzelná?

Lev a myš

Král džungle-mocný lev odpočíval po jídle, když mu před nosem proběhla malá myška.

Lev vymrštil tlapu a myšku chytil. Chtěl ji rozmačkat za to, že rušila jeho klid. Myška začala prosit: „Nezabíjej mě, mocný lve, někdy ti třeba pomůžu zase já.“ Lva pobavila její řeč, jak by mu malá myška mohla pomoci! Ale myšku přece jen pustil.

Zanedlouho přišli do džungle lovci a chytili lva do sítě. Bezmocný lev se svíjel v síti na zemi.

Zatímco lovci poodešli, potichu přišla malá myška a řekla lvovi: „Neboj se, já ti pomohu, jsem ti přece zavázána.“

Lev si jen smutně povzdechl, nevěřil jí. Ale myška už svými ostrými zoubky hryzala síť a rychle se jí podařilo překousat několik provazů, až díra byla dostatečně velká a lev přes ni mohl utéci.

Vysvětli ponaučení, které z toho příběhu vyplývá:

I slabý může pomoci silnému.

Liška a čáp

Liška se spřátelila s čápem a rozhodla se, že ho pozve na večeři. Přemýšlela, co čápovi nabídne. Čáp liščino pozvání přijal a na večeři přišel, ale netušil, co na něj liška přichystala. Liška před něj postavila řídkou kaši na velikém mělkém talíři. Věděla, že čáp jí nebude mít, jak sníst. Ta si nad kaší pochutnávala a talíř olizovala. Pobízela čápa: „Jen jez! Chutná ti?“ Ať to zkoušel, jak chtěl, z mělkého talíře se ani nenapil. Aby nevypadal před liškou jako hlupák, omluvil se jí, že mu není dobře a že ztratil chuť k jídlu. Liška se pousmála a radovala se, jak na čápa vyzrála a čápovi odpověděla: „To je ale škoda! Taková dobrá kaše, snad tedy příště! Čáp odpověděl: Ano jistě. Zítra pozvu na večeři já tebe. Čáp odešel nakonec domů hladový.“

Lišku pozvání překvapilo a podivila se, že se na ni čáp nezlobí za ten podvod, který na něj přichystala. Druhý den večer šla tedy k čápovi na večeři. Liška se samou vůní jen olizovala. Čáp před ní na oplátku postavil velmi dobrou rybí polévku ve vysokém a úzkém džbánu. Ale ať dělala, co dělala, nemohla ochutnat ani sousto, protože do úzkého hrdla nedostala čumák. Čáp zatím večeři snědl svým dlouhým zobákem. „Ochutnej! Jen ochutnej, liško!“ pobízel ji. Čáповě lsti porozuměla a samou zlostí mohla z kůže vylézt. Ted' se zase smál čáp lišce a řekl jí: „Jako ty mě si pohostila svým pokrmem, tak já jsem oplatil zase tobě! Jestli se ti to nelíbí, odpusť mi, ale jen jsem udělal to samé, co ty mě.“

Vysvětli ponaučení:

Nedělej druhému to, co nechceš, aby on dělal tobě.

O veliké řepě

Žili, byli, děd a bába.

Jednoho dne děd zasadil řepu, která mu po čase vyrostla a byla převeliká. Snažil se ji vytáhnout. Táhne, potahuje, ale vytáhnout nemůže.

Přivolal si tedy na pomoc bábu. Bába se chytla dědka, dědek řepy, táhnou, potahují, vytáhnout nemůžou.

Pozvala babka na pomoc vnučku. Vnučka se chytla babky, babka dědka, dědek řepy, táhnou, potahují, ale vytáhnout nemůžou.

Vnučka zavolala pejska. Pejsek se chytil vnučky, vnučka babky, babka dědka, dědek řepy, táhnou, potahují, ale vytáhnout nemůžou.

Pejsek zavolal na pomoc kočku. Kočka se chytla pejska, pejsek vnučky, vnučka babky, babka dědka, dědek řepy, táhnou, potahují, ale vytáhnout nemůžou.

Kočka zavolala myš. Myš se chytla kočky, kočka pejska, pejsek vnučky, vnučka babky, babka dědka, dědek řepy, táhnou, potahují...a řepu vytáhli!

Přečti si pohádku a vypravuj.

Dokonči větu

- Na hlavu si dám .
- Kolem zahrady je .
- Na nohy si obouvám .
- V řece plavou .
- Ve dne je na obloze .
- V noci je na obloze .
- Na jaře kvetou .
- V lese žijí .
- Dopravní prostředky jsou .
- V zimě padá .
- Čáp má veliký .
- Kočka loví .
- Na hlavě nám rostou .
- Koza má malá .
- Na poli roste .
- V kamnech topíme .
- Na Vánoce zdobíme .
- Na Velikonoce barvíme .
- Slunečnice se otáčí za .
- Po kolejích jezdí .
- Po silnicích jezdí .

Želva a zajíc

Zajíc byl rychlý běžec jako všichni z jeho rodu a nejednou se kvůli tomu posmíval želvě.

A protože zajíc želvu velice provokoval, dali si spolu závod. Zajíc běžel zpočátku velice rychle, když se mu želva ztratila z dohledu, usoudil, že má náskok a tak se rozhodl, že si odpočine. Lehl si pod strom a za chvíli usnul. Želva zatím rychle postupovala dopředu. Minula zajíce, který tvrdě spal a tak se dostala do cíle první.

Zajíc se vzbudil, až když ostatní zvířátka gratulovala želvě k vítězství.

Vysvětli ponaučení:

Pokud jsi vytrvalý, dosáhneš cíle i pomalu.

Člověk a synové

Žil jednou jeden člověk, který měl pět synů.

Synové se mezi sebou neustále hádali, a proto se člověk rozhodl, že jim ukáže, jak jsou vlastně hloupí. Vzal z hromady pět dlouhých klacků a svázal je do otýpky.

Pak zavolal své syny a rozkázal jim, aby vzali svazek prutů a zlomili ho přes koleno. Každý syn to zkoušel, ale žádnému se to nepovedlo.

Člověk tedy vzal otep, rozvázal ji a každému podal jeden klacek, který synové snadno zlomili.

Člověk jim tím ukázal, že pokud budou držet spolu a nebudou se hádat, nic je nezlomí.

Vysvětli ponaučení:

V jednotě je síla.